

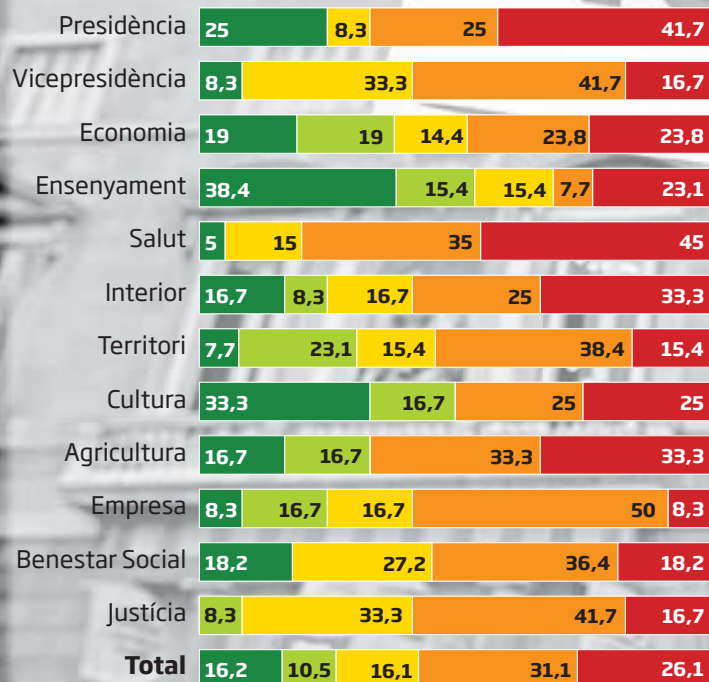
aracontrol

Complet Parcialment complet En progrés Estancat Incomplet

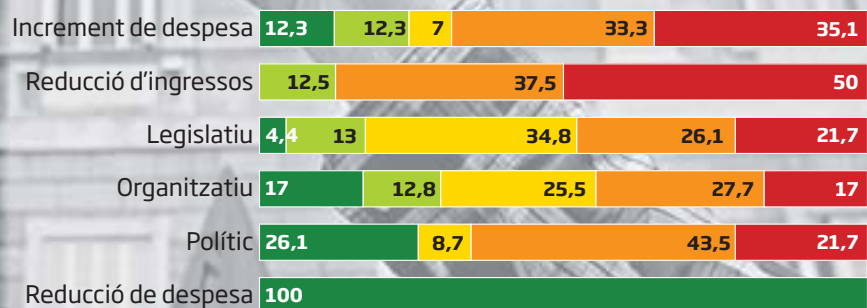
13,15 punts

100

PROMESES AVALUADES PER DEPARTAMENTS

PROMESES AVALUADES PER TIPOLOGIA

Font: Elaboració pròpia / Gràfic: E. Utrilla

a
ara

Les tisoires i l'avanç electoral llasten el balanç del Govern

JORDI MUÑOZ
'CONTROLLER' DE L'ARA

Acabem la legislatura parlant, sobretot, de política. El debat sobre el dret a decidir i l'estat propi ha remogut el panorama i ha monopolitzat l'agenda. Però, més enllà de la qüestió estrella del tram final, quines han estat les polítiques públiques del govern Mas? Quins temes ha tirat endavant i quins ha decidit aparcar? Fins a quin punt la seva acció de govern es correspon amb els compromisos que va adquirir amb la ciutadania abans de les eleccions? Per mirar de respondre a aquestes qüestions, i oferir una panoràmica rigorosa de la tasca de govern, l'ARA Control ha analitzat una selecció de 162 compromisos electorals de CiU, per veure en quin estat de compliment es troben en acabar la legislatura.

A grans trets, veiem com més de la meitat dels compromisos analitzats estan, a hores d'ara, incomplets o no iniciats, mentre que al voltant d'un 40% estan en progrés o acomplerts de manera total o parcial. Entre els compliment més visibles trobem la supressió de l'impost de successions, l'eliminació de la zona 80, la derogació del codi ètic dels Mossos i la simplificació adminis-

trativa prevista a les lleis òmnibus, entre d'altres. Per contra, alguns dels incompliments més rellevants fan referència a les baixades d'impostos promeses, el manteniment dels recursos destinats a la sanitat, l'increment dels ajuts a famílies amb infants i la no-introducció de la taxa turística, per exemple.

Per departaments, els més fidels al seu programa han estat Ensenyament, Cultura i Economia, mentre que entre els que l'han acomplert menys hi trobem, especialment, el departament de Salut i, a certa distància, Justícia i Presidència.

És evident que el marc temporal condiciona els resultats: la legisla-

tura es clou quan encara no fa dos anys de la presa de possessió del Govern, i això explica que trobem força compromisos que han quedat a mig fer: avantprojectes de llei inacabats, esborranys de programes i proves pilot que tot just s'engeguen. És lògic si tenim en compte que la planificació es va fer per a quatre anys. Però és evident també que no tots els compromisos requereixen tota la legislatura per executar-se.

Més enllà del factor temps, ¿a què podem atribuir el fet que la majoria dels compromisos analitzats es trobin, dos anys després, incomplets o estancats? D'entrada, és obvi que els problemes financers i l'opció per les

polítiques d'austeritat més estrictes han condicionat el Govern, que no ha canviat cap dels seus membres en dos anys. Això explica que els compromisos amb un percentatge més gran d'incompliments siguin els que preveïen més despesa: gairebé un 70% estan incomplets o estancats. Per contra, els de tipus només polític (obrir negociacions, impulsar acords, etc.) són els que s'han complert en una mesura més gran, seguits dels de caràcter organitzatiu. De fet, el Govern ha fet un èmfasi especial, per necessitat o convicció, en la reorganització de l'administració i dels serveis que ofereix.

Programa electoral poc realista

Ara bé, més enllà de la situació financera, per entendre el retrat final, cal tenir en compte les prioritats del Govern i, sobretot, un programa electoral que no sembla haver sigut redactat per complir-lo sencer. De fet, poc després de les eleccions l'executiu va optar per retallar els seus compromisos i elaborar un document anomenat *Pla de govern*, basat en el seu programa però d'un abast més modest. Seria raonable esperar que els programes electorals deixessin de ser una carta als reis per mirar d'acontentar tothom i que esdevinguessin fulls de ruta realistes de les prioritats de cadascú. Un canvi així podria millorar la qualitat de la democràcia. —

El mètode d'anàlisi de l'ARA Control

En els vint mesos que fa que es va posar en marxa, l'ARA Control –l'observatori del diari ARA del compliment dels compromisos electorals– ha analitzat el grau d'execució de 162 punts del programa electoral amb què Artur Mas va concórrer a les eleccions. Per cada compromís seleccionat, l'equip de l'ARA Control, amb la col·laboració d'un consell assessor d'experts en cada àrea, ha repassat les accions del Govern per avaluar-ne el compliment. Així, a cada compromís se li ha assignat un es-

tatus: **acomplert**, **parcialment acomplert**, **en progrés**, **estancat** i, en aquells casos en què l'acció de govern contradeia obertament el programa, **incomplet**. Finalment, per elaborar l'índex global i per departaments de l'ARA Control que presentem aquí, s'ha calculat una mitjana ponderada assignant una puntuació d'1 per als compromisos acomplerts, 0,5 per als parcialment acomplerts, 0,3 per als que estaven en progrés i 0 per als estancats. Els incompliments, per contra, resten 0,5 punts.

El president que va donar la cara per les retallades

DAVID MIRÓ
SUBDIRECTOR DE L'ARA

El principal valor que ha acumulat Artur Mas en la seva primera (i disminuïda) legislatura ha estat el de la comunicació. Ha estat un dirigent polític que no ha defugit les males notícies i ha donat la cara per les retallades. Això ha esmorteït el malestar social (que ha sabut derivar hàbilment cap a Madrid) i ha ajudat a construir una imatge de polític sincer i valent. La seva gran aposta de la legislatura, el pacte fiscal, va embarrancar a la Moncloa. Abans, però, havia resistit la temptació de reduir-ne el contingut per sumar-hi el PSC, un primer símptoma del que vindria després.

Més enllà d'això, Mas ha complert ben poc del seu ambiciós programa. Al principi va reduir el nombre de conselleries i alts càrrecs, i ha impulsat iniciatives per aprimar l'administració i fer-la més àgil, reduint els tràmits innecessaris. També ha complert la promesa de reduir el nombre de lleis i reglaments.

El capítol d'incompliments és més llarg. El principal és una promesa que va fer en campanya als rectors: recuperar el departament d'Universitats. L'excusa va ser el fitxatge d'Andreu Mas-Colell, un home d'un gran prestigi acadèmic que va assumir aquesta cartera juntament amb la d'Economia. —

- Compliments i incompliments**
- No aprovar cap regulació sense eliminar-ne una altra
 - Publicar les dietes dels alts càrrecs al marge dels salaris
 - Recuperar el departament d'Universitats i Recerca

Artur Mas no s'ha amagat tot i les dificultats del Govern. PERE VIRGILI

Joana Ortega ha aplicat l'ajust als funcionaris catalans. PERE VIRGILI

Una gestió plana i que deixa enlaire assumptes claus

FERRAN CASAS
CAP DE POLÍTICA DE L'ARA

La vicepresidenta (i número u d'Unió a l'executiu) no ha tingut grans sobresalts. Els funcionaris, que han patit baixades de sou i empitjorament de les condicions de treball, s'han mobilitzat, però no han entrat en la dinàmica de vagues. Els alcaldes i consells comarcals, la majoria amb governs de CiU, han resistit la retallada sense obrir-li fronts. Però això tampoc ha donat a la vicepresidenta empena per exercir una tasca de coordinació del Govern —s'ha fet des de Palau— ni per concretar els grans projectes legislatius. Queden pendents, entre d'altres, la nova llei de consultes (clau en la pròxima legislatura), la renegociació del traspàs de Rodalies amb l'Estat i la llei de governs locals, en fase de redacció de l'avantprojecte. En aquest cas, deixar-ho a mitges fa preocupant la situació, atesa la invasió competencial als ajuntaments del govern del PP. Amb l'argument de la crisi i la falta de voluntat de l'Estat, Ortega ha apartat la substitució de les diputacions per vegueries, una reivindicació històrica del catalanisme. Sí que havia complert el compromís de revisar la llei de centres de culte, però decaurà per l'avançament electoral. El protagonisme de les negociacions amb Madrid ha estat per al seu cap de partit, Josep A. Duran i Lleida. —

- Compliments i incompliments**
- Revisar l'aplicació de la llei dels centres de culte
 - Elaborar una llei de consultes sense permís de l'Estat
 - Aprovar una llei electoral que promogui la participació

Resistència amb la crisi i fermesa amb Madrid

NÚRIA BOSCH
CATEDRÀTICA D'HISENDA PÚBLICA UB

De seguida es va veure que la legislatura no seria fàcil, ja que començava amb un dèficit públic molt alt i amb una economia en hores baixes. Per tant, s'havia de reduir la despesa pública quan la demanda de serveis socials s'incrementava per la crisi econòmica. A aquest problema se n'hi van anar afegint d'altres: els incompliments per part de l'Estat del mandat estatutari sobre la quantitat de les inversions a fer a Catalunya i sobre el traspàs de part dels recursos per finançar la Generalitat, o la política recentralitzadora estatal que menysté les autonomies amb uns objectius de dèficit completament inassolibles si es té en compte que gestionen el gruix de l'estat del benestar.

Ara bé, el gran projecte de la legislatura ha estat aconseguir el pacte fiscal, i això no ha pogut ser no pas per falta de voluntat de Catalunya, sinó pel cop de porta del govern espanyol a l'entesa. Malgrat tot, l'executiu català no ha abandonat aquest objectiu, sinó que es planteja crear una hisenda pròpia en la pròxima legislatura si és reelegit en les pròximes eleccions. En aquest context, el conseller Mas-Colell ha complert raonablement les promeses electorals: ha resistit bé i ha plantat cara a Madrid. —

- Compliments i incompliments**
- Revisar la normativa per reduir i simplificar tràmits
 - Assolir un nou finançament per gestionar tots els tributs
 - Rebaixar aquells impostos que es van apujar el 2010

Mas-Colell tenia uns ambiciosos objectius en arribar al Govern. P.V.

Rigau va liderar el discurs de CiU en educació des de l'oposició. P.V.

“Irene, divina, treballa d'interina!”

GREGORIO LURI
DOCTOR EN FILOSOFIA I ESPECIALISTA EN EDUCACIÓ

Assumint el risc d'enemistar-me amb una part important de la comunitat educativa, poso una nota alta a Irene Rigau. Valoro molt la implantació de la formació professional dual, els resultats de la recuperació dels exàmens de setembre, el replantejament curricular i la voluntat de ser més exigent amb l'accés a la docència. Sóc més crític envers les promeses de reducció de la burocràcia administrativa i de fomentar l'autonomia dels centres.

Però a la consellera ningú no la jutja pels seus projectes, sinó per la seva manera de fer front a una realitat improgramable gens compassiva amb les promeses electorals de cap govern europeu. I aquí les opinions són diverses. És evident que hi ha mala maror als centres. Els docents semblen viure l'obligació de fer més coses amb menys recursos com una imposició de la conselleria i no de la realitat. Cal afegir que, mentre l'escola pública diu que es juga la qualitat, la concertada es juga la seva estricta existència. Així, si ser conservador és no deixar-se dominar mai per la decepció, Irene Rigau s'ha manifestat com una conservadora més coherent que els docents que li demanen que treballi d'interina. N'ha treballat, per cert. —

- Compliments i incompliments**
- Aprovar un pla nacional de lectura per a infants i joves
 - Crear un sistema integrat de formació professional
 - Potenciar els centres amb alumnes amb més dificultats

aracontrol

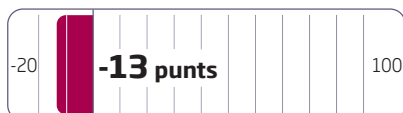
Boi Ruiz ha estat el conseller més incomplidor del Govern. PERE VIRGLI

Austeritat poc saludable

JAUME PUIG-JUNOY
DIRECTOR DEL CENTRE DE
RECERCA EN SALUT DE LA UPF

Tanquem una legislatura curta en què l'embat de l'austeritat ha escombrat la majoria de promeses electorals en sanitat. Més enllà dels incompliments forçats –mantenir la despesa real i reduir llistes d'espera–, per trobar una cosa positiva cal destacar un incipient sistema d'avaluació de qualitat i resultats dels serveis, al qual queda camí per ser al nivell d'altres sistemes de salut europeus.

La capacitat financera dels recursos destinats a la sanitat pública catalana el 2012 suposa, si es compleix el pressupost, un retrocés que ens retorna al nivell de fa 8 o 10 anys si tenim en compte la inflació, l'envelliment i la capacitat d'adoptar innovacions de valor per a la salut. En canvi, atesa la capacitat fiscal dels catalans, podríem gastar una tercera part més –400 euros per cap– del que gastem ara. Les retallades s'han fet imposant menys pressupost en un sistema que, algú ja ho havia dit, no era pas sostenible abans de la crisi. Cal retrobar el rumb amb canvis de calat si es vol més integració assistencial, desinvertir en els serveis de menys valor per a la salut i pagar més per resultats en salut i menys per receptar o fer visites. —

Compliments i incompliments

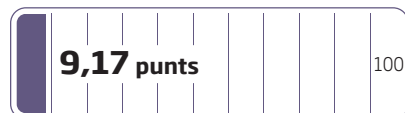
- Avaluar i informar de la qualitat i resultat dels serveis
- Implicar els professionals en la gestió hospitalària
- Mantenir els recursos econòmics destinats a la sanitat

Millor servei i relació amb els Mossos tot i l'ajust

JOFRE MONTOTO
CENTRE D'ESTUDIS
ESTRATÈGICS DE CATALUNYA

Certament, la conselleria d'Interior no ha aconseguit les promeses electorals relacionades o dependents de qüestions econòmiques. Les polítiques d'austeritat ho han impedit. Descartada la possibilitat d'augmentar plantilles, tant a Bombers com a Mossos, i de dotar amb més materials els seus membres –com les armilles personals i altres elements de protecció–, cal reconèixer que el gran mèrit dels responsables d'Interior ha estat reconciliar els Mossos d'Esquadra amb la societat catalana i amb els seus dirigents polítics. La policia catalana ha deixat de ser notícia per ser acusada en processos judicials convenientment mediatitzats, i ha passat a ser-ho per l'exemplar feina i professionalitat.

Els plans de coordinació amb les policies locals estant funcionant prou bé, malgrat les deslleialtats d'alguns alcaldes i caps de policia local, que se salten la policia de la Generalitat i operen amb els CFSE en tasques pròpies de la policia de Catalunya. I pel que fa als Bombers, els canvis en la cúpula i la direcció ferma han permès afrontar focs com els de l'estiu passat sense desgavells i amb l'eficàcia pròpia dels Bombers catalans. —

Compliments i incompliments

- Eliminar el límit de 80 km/h a l'entorn de Barcelona
- Crear unitats especialitzades per delictes específics
- Augmentar els mitjans humans i materials de la policia

El conseller d'interior, Felip Puig, ha complert on no calien diners. P.V.

Els ajustos catalans i espanyols han afectat molt Lluís Recoder. P.V.

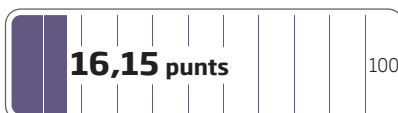
La tisorada paralitza la política d'infraestructures

DANIEL ALBALATE
DOCTOR EN ECONOMIA I
EXPERT EN INFRAESTRUCTURES

El departament de Territori i Sostenibilitat és un dels departaments més afectats per la política d'austeritat i per una càrrega financera derivada de les actuacions heretades i dels pagaments diferits compromesos pels anteriors governs. La conseqüència per al compliment de les promeses electorals és la diferenciació entre les promeses vinculades a activitats pressupostàries i a les no pressupostàries.

Per això ha pogut tirar endavant actuacions que no comprometien gaire els pressupostos com el pla per a l'impuls de l'aeroport de Lleida-Alguaire, avançar en la introducció del concepte *rodalies* a Tarragona –de Girona i Lleida, en canvi, no se'n sap res– i eliminar l'expropiació d'habitatges desocupats.

Tanmateix, s'ha estancat o ha progressat molt poc en aquells projectes que sí que requerien despesa o inversió, o en aquells en els quals el paper del govern espanyol era essencial. En aquest grup podem destacar l'estancament del Quart Cinturó i d'altres infraestructures viàries, el transvasament del Roine, l'adquisició d'habitatges i les polítiques fiscals verdes i de gestió de la mobilitat. —

Compliments i incompliments

- Aprovar un pla d'impuls de l'aeroport de Lleida
- Incrementar les bonificacions als peatges catalans
- Crear un important parc públic d'habitatges de lloguer

Gestionar la misèria, pensar el futur

IGNASI ARAGAY
DIRECTOR ADJUNT DE L'ARA

Ferran Mascarell no té sort. Si el seu primer pas per la conselleria de Cultura, en el tripartit de Pasqual Maragall, ja va ser efímer –només sis mesos–, ara també s'ha quedat curt: dos anys. La immensa majoria dels projectes que tenia al cap els deixarà només sobre el paper. A més, aquest cop haurà disposat d'un pressupost sensiblement més reduït i d'una interlocució gairebé nul·la amb el ministeri.

El resultat de tot plegat és una actuació tan sòlida com discreta, consistent a evitar la depressió col·lectiva dels agents culturals en tots els àmbits, i tant en el sector públic com en el privat. Mascarell ha mantingut obert el diàleg i ha sabut evitar la revolta tot i la situació límit. Fins i tot la reacció cívica no ha passat de discreta davant el canvi de model del CoNCA, que ha perdut les funcions executives. I tampoc no ha rebut cap càstig pel seu salt del PSC al govern de CiU.

Paradoxalment, doncs, la gravetat del moment ha convertit el seu gest heterodox més en un senyal que en una alarma. I la seva feina, més en un assaig de futur –el discurs de les “estructures d'estat” és molt mascarellia– que en una transformació del present. —

Compliments i incompliments

- Racionalitzar els organismes de cultura i llengua
- Dotar el CoNCA dels recursos necessaris
- Més suport a les indústries culturals a través de l'ICIC

Mascarell va ser l'autèntica sorpresa al govern Mas. P.V.

aracontrol

Josep Maria Pelegrí ha vist molt retallat el seu pressupost. PERE VIRGILI

Procés de diàleg sobre la PAC amb una finta final

ANDREU PEIX
ENGINYER AGRÍCOLA I EXGERENT
DE LA UNIÓN DE PAGESOS

Si s'exclou l'àmbit de Medi Natural, el pressupost d'Agricultura ha patit una reducció de més del 30% que ha marcat la seva actuació en un sector que arrossega onze anys seguits de reducció de la renda i no ha pogut complir, de llarg, els objectius que el Govern es va marcar en el discurs d'investidura, ratificats pel Parlament l'abril passat. Com a punts positius cal destacar l'impuls d'un debat sobre el procés de reforma de la política agrària comuna (PAC) de la UE i que s'ha arribat a acords entre organitzacions professionals agràries i diputats. Però després el representant català va votar favorablement a la proposta dels consellers d'Agricultura d'Espanya enviada a Brussel·les, que difereix molt de la negociada a Catalunya.

S'ha aprovat el codi de bones pràctiques comercials, que pot ajudar a millorar la posició dels pagesos i les seves organitzacions comercials en la formació dels preus, tenallats per la gran distribució. S'han simplificat també els procediments de la gestió davant l'administració. Però la gran dificultat de finançament tant per part dels bancs privats com de l'Estat frena les versions de millora del sector. —

8,33 punts

100

Compliments i incompliments

- Desburocratitzar i simplificar l'administració agrària
- Fer un pla per incorporar al sector primari 1.500 joves
- Aprovar la llei de biodiversitat i patrimoni natural

L'acadèmic que havia de reduir l'atur a la meitat

RAÛL RAMOS
PROFESSOR D'ECONOMIA APLICADA UB

Si per a un polític professional ser conseller no deu ser fàcil, per a una persona que no es dedica a la política de manera professional (en aquest cas, un acadèmic), encara ho és menys. I si assumeix les carteres d'Empresa i Ocupació enmig de la pitjor crisi de la història recent, es tracta de tot un repte del qual resulta molt difícil sortir ben parat.

Dos dels àmbits en què més s'esperava del conseller Mena donada la seva trajectòria acadèmica i professional eren els relacionats amb l'activitat turística i el sector comercial. Mentre que un dels compromisos en aquests àmbits ha estat clarament incomplet (reduir l'IVA turístic i no apujar les taxes), pel que fa a altres mesures com la nova llei de comerç s'avançava a bon ritme.

Ara bé, en altres àmbits com, per exemple, la reforma del Servei d'Ocupació de Catalunya, l'acció de govern no ha estat tan eficaç com hauria calgut. Tanmateix, potser on més s'ha trobat a faltar més lideratge (sobretot d'opinió) del departament d'Empresa i Ocupació ha estat en el tema Eurovegas. Només quan ja s'havia descartat l'opció catalana és quan el conseller ha dit el que probablement pensava des d'un bon principi. —

17,50 punts

100

Compliments i incompliments

- Augmentar la plantilla d'inspecció de treball
- Potenciar el model català de comerç amb una nova llei
- No gravar l'activitat turística amb nous impostos

Francesc Xavier Mena no és un polític professional. P.V.

El tercer sector veia amb bons ulls Cleries com a conseller. P.V.

Rumb correcte, però la situació exigeix més vent

TONI CODINA
DIRECTOR GENERAL DE
LA TAULA DEL TERCER SECTOR

Al principi de la legislatura la Taula del Tercer Sector li vam agrair al president Mas que hagués posat al capdavant de Benestar el conseller Cleries, per la seva competència i sensibilitat en els temes socials i coneixement de l'extens teixit d'entitats socials del país. Han estat dos anys difícils, molt difícils, en què les necessitats socials no han parat de créixer, el Govern ha hagut d'afrontar una retallada rere l'altra, i el tercer sector hem hagut de fer esforços inimaginables per seguir atenent els més vulnerables en un context de disminució d'ingressos i de greus retards en els pagaments.

El rumb era correcte. El departament de Benestar ha estat el menys afectat per les retallades. I ha impulsat mesures alternatives per enfortir les entitats socials: *Marató per la pobresa*, Pla de Suport al Tercer Sector... Però el balanç és desigual. Molts compromisos s'han quedat ara a mig camí o al tinter. Les retallades de l'Estat, en àmbits com la dependència, han situat el departament en un atzucac. I, sobretot, l'increment explosiu de necessitats socials no s'ha vist correspost amb un pla de xoc valent, ambiciós i de tot el Govern per donar-hi resposta. —

17,27 punts

100

Compliments i incompliments

- Acordar un pla transversal de suport al tercer sector
- Aprovar una llei de l'accessibilitat i contra les barreres
- Incrementar els ajuts a les famílies amb infants

El pressupost i Madrid suposen un sostre feixuc

OLGA TUBAU
ADVOCADA PENALISTA I
MÀSTER EN DRET PER LA UB

Era evident que en aquesta legislatura qualsevol compromís del programa que requerís inversió econòmica seria difícilment assolible. Tampoc resulta mai fàcil complir amb aquells objectius que necessiten la participació de l'Estat. En aquest context ens trobem que ni s'han creat els jutjats nous que es pretenien crear, la Generalitat continua amb competències limitades en matèria de personal de l'administració de Justícia i la implantació del nou model d'oficina judicial va a un ritme desesperadament lent.

En definitiva, el compromís de millorar la situació de la justícia a Catalunya no s'ha fet efectiu, encara que la conselleria sí que ha fet una feina poc coneguda pel ciutadà però igualment important entorn de l'execució penitenciària. Així, s'ha dinamitzat l'aplicació de la llibertat condicional, s'ha fet una crida a l'empresariat perquè tinguí en compte el Centre d'Iniciatives per la Reinserció com a eina de relocalització de la producció tèxtil que pugui reiniciar un retorn a Catalunya i s'han portat a terme diverses iniciatives per incentivar els treballs en benefici de la comunitat com a alternativa a les penes de presó. —

5,83 punts

100

Compliments i incompliments

- Implantar el nou model d'oficina judicial
- Completar els llibres de codi civil de Catalunya
- Millors condicions laborals als funcionaris de presons

L'entrada de la consellera Bozal al Govern va ser una sorpresa. P.V.